

MANUÁL 2025

pro obce a vlastníky pozemků

- POZEMKOVÉ ÚPRAVY
- PŘEVODY A SMĚNY NEMOVITÝCH VĚCÍ
- MONITORING EROZE

Financováno
Evropskou unií

POZEMKOVÉ ÚPRAVY	04
REALIZACE FINANCOVANÉ Z PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA 2014-2020	07
ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S MAJETKEM STÁTU	11
PŘEVODY POZEMKŮ Z VLASTNICTVÍ STÁTU	12
POVOLOVÁNÍ VÝSTAVBY NA POZEMCÍCH V PŘÍSLUŠNOSTI HOSPODAŘENÍ SPŮ	14
SMĚNY NEMOVITÝCH VĚCÍ	14
PROBLEMATIKA VODNÍ EROZE - MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY	18
EVROPSKÉ DOTAČNÍ PROSTŘEDKY PŘÍSPÍVAJÍ K REALIZACI POZEMKOVÝCH ÚPRAV V ČR	20
CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV	21
KONTAKTY A UŽITEČNÉ ODKAZY	22
POZNÁMKY	23

„Půda je poklad, o který bychom měli pečovat“

Velké procento vlastníků pozemků v České republice se nestará o to, co se s jejich půdou děje. Důvodů tohoto stavu je jistě mnoho, souvisejí mimo jiné i s náturou, časovými možnostmi nebo momentální finanční a životní situací jednotlivých vlastníků. Pozemky jsou navíc oproti našemu ostatnímu majetku v poněkud nevýhodné situaci. Pokud nás zlobí auto nebo nám střechou zatéká do domu, obvykle to řešíme bez odkladu. U pozemku ale často automaticky předpokládáme, že žádnou zvláštní péči nevyžaduje. Bohužel to není tak úplně pravda. Váš pozemek může být vystaven například erozi, záplavám nebo jiným povětrnostním vlivům, které jej postupně znehodnocují – a jimž se dá vhodnou úpravou úspěšně čelit.

Brožura, kterou právě držíte v ruce, vám krátce a srozumitelně vysvětlí jakou roli v ochraně půdy a krajiny hraje Státní pozemkový úřad (SPÚ) a činnosti, kterými se zabývá. Stěžejní činností jsou pozemkové úpravy a z nich vyplývající krajinná opatření, která posilují odolnost a ochranu českého venkova. Ruku v ruce s problematikou pozemků spojenou s naší agendou jde i správa majetku – a s ní možné převody a směny nemovitostí. Nedílnou součástí péče o zemědělské pozemky je také sledování eroze zemědělské půdy.

Tento manuál vám představí význam pozemkových úprav a poradí, jak si o ně zažádat, vysvětlí postup při žádosti o převod pozemku a ukáže, jak přispět k ochraně půdy díky Monitoringu eroze.

Ať už jste vlastníkem zemědělské půdy, hospodařícím zemědělcem, představitelem obce, nebo vás tato tematika jednoduše zajímá, věříme, že vám následující stránky pomohou zorientovat se v problematice spadající pod SPÚ – a budou pro vás inspirativním čtením.

Společně dokážeme dát českou krajinu do nejlepší možné formy, zhodnotit a chránit nemovitosti, které jsou mnohdy rodinným dědictvím po generace.

Váš
Státní pozemkový úřad

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků, tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy.

Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a řešení odtokových poměrů v krajině.

Náklady na pozemkové úpravy hradí stát. Vlastní finanční proces pozemkových úprav je ekonomicky velmi náročný. Zatímco státní prostředky jsou určeny především k pořizování návrhů pozemkových úprav, z evropských prostředků se, na základě schválených návrhů pozemkových úprav, provádějí zejména realizace společných zařízení.

TYPY PROJEKTŮ – jaké možnosti pozemkové úpravy přinášejí

KOMPLEXNÍ POZEMKOVÉ ÚPRAVY

1. ZPŘÍSTUPNĚNÍ POZEMKU

V případě, že vlastníte zemědělský pozemek, k němuž se jen obtížně dostáváte, zvažte, zda nejsou na místě vhodné pozemkové úpravy. Navrhne a vybudujeme polní nebo lesní cesty (ale též mostky, propustky či brody), jež váš problém vyřeší. V rámci pozemkových úprav je doplňována cestní síť, čímž dochází ke zlepšování propustnosti krajiny a také podpoře aktivní rekreace, zároveň dochází k odklonu zemědělské techniky mimo hlavní komunikace.

2. PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ, KTERÁ ZABRÁNÍ DEGRADACI PŮDY

Trpí-li vaše pozemky degradací půdy způsobenou vodní nebo větrnou erozí, navrhne a vybudujeme protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravněné či zalesněné plochy. Nejen tato opatření mohou pomoci k omezení smyvu ornice z okolních polí do obce při přívalových deštích.

3. PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Pokud jsou vaše pozemky častým terčem povodní nebo nechtěných záplav, dá se tomu zabránit. Navrhne a vybudujeme nádrže, zrevitalizujeme menší vodní toky, odvodnění, ochranné hráze nebo poldry, které budou účinnou ochranou vašich pozemků. Navržená opatření pomohou transformovat povodňovou vlnu a ochránit tak váš majetek.

4. SCELENÍ A ZMĚNA TVARU POZEMKU

Jestliže máte více menších, porůznu roztroušených pozemků v katastru obce, nebo mají vaše pozemky nevyhovující tvar, existuje možnost, jak s tím něco udělat. Dokážeme navrhnout a vlastnický vypořádání výměny pozemků tak, aby bylo možné na pozemcích racionálně hospodařit.

5. UPŘESNĚNÍ VLASTNICKÝCH HRANIC

Může se stát, že vlastníte zemědělský pozemek a neznáte jeho přesné umístění v terénu. V rámci provádění pozemkových úprav SPÚ zabezpečí, aby vaše vlastnictví bylo vytyčeno a označeno v terénu.

DALŠÍ VÝHODY SPOJENÉ S POZEMKOVÝMI ÚPRAVAMI

- Pozemky v důsledku provedených úprav nabývají na hodnotě.
- Projekty jsou hrazeny ze státních prostředků nebo ze zdrojů EU, po dokončení se realizovaná opatření stávají majetkem vlastníka pozemku.
- Po zapsání pozemkových úprav do katastru nemovitostí má vlastník nárok na bezplatné vytyčení pozemku.
- Výsledkem pozemkových úprav je přesná digitální katastrální mapa řešeného území s vyjasněnými vlastnickými vztahy.
- Vlastník pozemku (jímž samozřejmě může být i obec) se nemusí starat o výběr dodavatele ani o zpracování dokumentace a schvalování ze strany příslušných správních orgánů.
- Svými výsledky zajišťují pozemkové úpravy podporu ekonomické stability venkova a jsou velmi silným nástrojem pro řešení majetkoprávních vztahů v kombinaci s veřejným zájmem.

Cíle a smysl pozemkových úprav jsou popsány v zákoně č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, který je stěžejním právním předpisem, podle něhož je celé řízení o pozemkových úpravách vedeno.

Prováděcím předpisem k citovanému zákonu je vyhláška č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, ve znění pozdějších předpisů.

JAK ZAŽÁDAT

Požádat o pozemkové úpravy může vlastník pozemku nebo obec.

Žádost se podává písemnou formou na pobočkách krajských pozemkových úřadů (mapu s kontakty najdete na www.spucr.cz).

Formulář pro podání žádosti o pozemkové úpravy najdete na webových stránkách SPÚ <https://www.spucr.cz/pozemkove-upravy/zadost-o-pozemkove-upravy-formular>.

Jeho použití však není povinné. Pokud tento formulář nevyužijete, měla by žádost určitě obsahovat:

- důvod požadavku,
- katastrální územní a okres, kde se váš pozemek nachází,
- číslo parcely (nebo parcel),
- jméno, příjmení, datum narození, adresu a podpis vlastníka pozemku,
- obce zasílají žádosti prostřednictvím datové schránky.

OD ŽÁDOSTI K REALIZACI

1. Pokud o pozemkové úpravy požádají vlastníci nadpoloviční výměry zemědělských pozemků v daném katastrálním území, Státní pozemkový úřad (dále jen SPÚ) vždy zahájí řízení o pozemkových úpravách. Pokud shledá opodstatněnost důvodů, může SPÚ zahájit řízení i na základě menšího počtu žádostí.

2. Zahájení řízení oznámí SPÚ veřejnou vyhláškou vyvěšenou po dobu 15 dnů na své úřední desce a na úředních deskách dotčených obcí. Poslední den této lhůty je dnem zahájení pozemkových úprav.

3. SPÚ dále písemně vyrozumí o zahájení řízení příslušný katastrální úřad, orgán územního plánování, stavební úřad, orgán ochrany zemědělského půdního fondu, orgán ochrany přírody, vodohospodářský orgán a orgán státní správy lesů, případně další dotčené správní orgány. Tyto úřady stanoví do 30 dnů po obdržení vyrozumění podmínky k ochraně zájmů podle zvláštních právních předpisů.

4. SPÚ vybere dodavatele projektu (zpracovatele návrhu pozemkových úprav) a svolá úvodní jednání, na kterém vlastníkům pozemků představí jak tohoto zpracovatele, tak i zástupce SPÚ, který povede celé řízení. Zde si vlastníci také zvolí sbor zástupců, který spolupracuje na návrhu pozemkových úprav.

5. SPÚ zahájí terénní práce spojené se zjištěním a zaměřením skutečného stavu terénu.

6. SPÚ zajistí vypracování soupisu nároků vlastníků pozemků, ve spolupráci s obcí je zpracována koncepční vize potřebných opatření – polních cest, tůní, protierozních a protipovodňových opatření i nové výsadby zeleně. Mimo zpracování této vize, takzvaného plánu společných zařízení je i navrženo nové uspořádání pozemků. Tento návrh je vystaven na dobu 30 dnů k veřejnému nahlédnutí, a pokud s vystaveným návrhem souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků řešených v pozemkových úpravách, SPÚ rozhodne o schválení návrhu.

Návrh pozemkových úprav průběžně projednává s vlastníky zpracovatel návrhu pozemkových úprav a podle potřeby také SPÚ. Vlastník obdrží v písemné podobě takto projednaný návrh přerozdělení pozemků v rámci daného katastrálního území. Aby nedošlo k poškození jednotlivých vlastníků, musí být dodržena zákonem daná pravidla. Pravidla se týkají rozdílu mezi původně vlastněnými pozemky před úpravou a nově nabytými pozemky po pozemkových úpravách. V tomto případě se sledují 3 parametry: výměra pozemků (rozdíl max. $\pm 10\%$), cena pozemků (rozdíl max. $\pm 4\%$) a vzdálenost pozemků (rozdíl max. $\pm 20\%$).

7. Následně SPÚ rozhodne o výměně nebo přechodu vlastnických práv případně o zřízení nebo zrušení věcných břemen. Obě rozhodnutí SPÚ se zapisují do katastru nemovitostí a datum nabytí právní moci rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv je zároveň i datem obnovy katastrálního operátu. Každý vlastník má poté nárok na geodetické vytyčení svých nově navržených pozemků v terénu. Řízení o pozemkových úpravách trvá v průměru 4-5 let. Žadosti o pozemkové úpravy je možné podávat před zahájením řízení časově neomezeně. Po zápisu pozemkových úprav do katastru nemovitostí a po jejich dokončení může být na základě žádosti obce přistoupeno k realizaci navržených společných zařízení. Priority a postup při realizaci stanoví Státní pozemkový úřad, a to s přihlédnutím k veřejnému zájmu, finančnímu zajištění, potřebám obce a vlastníků.

Řízení o pozemkových úpravách je správní řízení vedené podle zákona č. 139/2002 Sb. a zároveň podle správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.)

S ohledem na složitost tohoto řízení je třeba upozornit, že se na řízení o pozemkových úpravách a rozhodování v něm nevztahují lhůty pro rozhodování podle správního řádu.

REALIZACE FINANCOVANÉ Z PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2014 - 2020 (UKONČENO ČERVEN 2025)

Protierozní opatření a polní cesty v k.ú. Kladníky

Olomoucký kraj, okres Přerov, obec Kladníky, katastrální území Kladníky

Eroze půdy je činnost vody, větru a ledu, spočívající v rozrušování půdního povrchu a v přemísťování uvolněné hmoty. Vodní a větrná eroze patří u nás mezi neškodlivější přírodní jevy.

Ztráta půdy při erozních procesech postihuje nejvíce zemědělství. Uvolňování a odnos půdních částic se často děje ve velkém měřítku. Mnohdy se při intenzivních srážkách smyje mělká půdní vrstva a obnaží se půdní podklad, což má při dlouhodobém procesu tvorby nové půdy pro zemědělskou i lesní výrobu velmi nepříznivé důsledky.

Obec Kladníky se nachází v údolí a je ze všech stran obklopena rozsáhlými polnostmi, na kterých hospodaří různé subjekty. V případě mohutných přívalových dešťů se na polích vytvoří tzv. erozní potoky a vesnice je ze všech stran zaplavována orníci s vodou. V rámci Plánu společných zařízení (PSZ) vznikly tři zpevněné polní cesty s asfaltbetonovým povrchem (o délce 798 m, 459 m a 403 m), tři svodné průlehy (o délce 390 m, 183 m a 340 m) s cílem zajištění bezpečného zachycení přívalových srážek při lokálních povodních a jejich neškodného odvedení do vodního toku Šíšemka. Navíc byla zrealizována výsadba tří interakčních prvků s cílem zvýšení biodiverzity a ekologické stability území, kdy bylo vysazeno celkem 240 třešní a 110 keřů.

Protierozní opatření v obci Kladníky opakovaně ochránila nemovitosti v intravilánu obce, u kterých pravidelně docházelo k jejich zatopení. Protierozní opatření navíc tvoří spolu s výsadbami významný krajinnotvorný prvek v obci.

ŽADATEL,
PŘÍJEMCE DOTACE:
**Státní pozemkový
úřad - Pobočka Přerov**

CELKOVÉ VÝDAJE:
14 936 319 Kč

VÝDAJE PRO DOTACI:
14 710 056 Kč

TERMÍN UKONČENÍ
REALIZACE:
2022

Soubor staveb společných zařízení v k.ú. Němčany

Jihomoravský kraj, okres Vyškov, obec Němčany, katastrální území Němčany

Realizovaná opatření, která vznikla ze schváleného Plánu společných zařízení, měla jasný cíl. Pro zvýšení protipovodňové a protierozní ochrany a zlepšení dopravní obslužnosti zemědělských pozemků Státní pozemkový úřad vybudoval soubor staveb, který je situován východním směrem od zastavěné části obce, kde se původně nacházel dlouhý a svažité blok orné půdy zemědělsky intenzivně obhospodařovaný. Soubor staveb se skládá z 11 samostatných objektů vzájemně se propojujících. Jedná se o biokoridory, biocentrum, zatravněné údolnice, protierozní meze, polní cestu s příkopy, suchý poldr a vodní nádrž s bezpečnostním přepadem. Tyto prvky tvoří dohromady jedinečný komplex podporující zvýšení biodiverzity v krajině, tvorbu nových stanovišť a v budoucnu i migračních tras. Zajišťují také protierozní ochranu půdy a protipovodňovou ochranu obce. Lokalita si získala atraktivitu také jako rekreační a estetický prvek. Svým rozsahem, návazností prvků a zapojením do okolní krajiny se řadí mezi soubor objektů, které v širokém okolí nebyly doposud realizovány. Realizace uspěla ve 13. ročníku soutěže Žít Krajinou 2019 a získala 1. místo v kategorii Tvorba a ochrana krajiny a cenu Státního pozemkového úřadu. Pobočka Vyškov je na tuto realizaci náležitě hrdá a sleduje i následné realizace obce Němčany, která v návaznosti na soubor opatření zrealizovala i další prvky – protierozní meze PM4 a PM5 a odvodňovací příkop P2.

ŽADATEL,
PŘÍJEMCE DOTACE:
**Státní pozemkový
úřad - Pobočka Vyškov**

CELKOVÉ VÝDAJE:
16 166 919 Kč s DPH

VÝDAJE PRO DOTACI:
16 143 929 Kč

TERMÍN UKONČENÍ
REALIZACE:
2017

Vodní nádrže a polní cesty v k.ú. Heřmanice u Frýdlantu a k.ú. Kristiánov

Liberecký kraj, okres Liberec, obec Heřmanice, katastrální území Heřmanice u Frýdlantu a Kristiánov

V katastrálních územích Heřmanice u Frýdlantu a Kristiánov vznikl projekt, který spojuje hned několik přínosů – pomáhá zadržet vodu v krajině, zajišťuje lepší přístup na okolní pozemky a zároveň obohacuje krajinu o novou zeleň.

Nádrže plní velmi důležitou ochrannou funkci – zadržují vodu při přívalových deštích a pomáhají tak chránit obec před povodněmi. O své účinnosti přesvědčily už během výstavby v srpnu 2020 a začátkem roku 2021, kdy pomohly zabránit rozvodnění Heřmanického potoka i Olešky. Podle provozního řádu je horní nádrž určená k hašení a umožňuje odběr vody do vaku zavěšeného pod vrtulníkem.

Dvě nově vybudované nádrže si rychle oblíbili jak místní obyvatelé, tak turisté. Zejména severní nádrž slouží v letních měsících ke koupání. Okolní cesta je oblíbená pro procházky i vyjíždky na kole. Celé místo se tak stalo vyhledávaným cílem pro rekreaci a odpočinek v přírodě. Součástí projektu je také výsadba doprovodné zeleně, která zlepšuje vzhled krajiny a podporuje druhovou pestrost. V okolí nádrží i podél nové polní cesty vzniklo cenné litorální (pobřežní) pásmo – domov pro mnoho rostlin i živočichů. Nová cesta usnadňuje přístup k pozemkům, propojuje obce Heřmanice a Dětrichov a zároveň odvádí zemědělskou a lesní techniku mimo zastavěné části obce.

Celý projekt vychází z Plánu společných zařízení vytvořeného v rámci pozemkových úprav – a je krásným příkladem toho, jak lze prakticky, šetrně a s respektem ke krajině řešit současné výzvy. V 15. ročníku soutěže Žít krajinou 2021 projekt soutěžil v 2. kategorii Tvorba a ochrana krajiny a nakonec získal Cenu veřejnosti. Realizace uspěla i v Soutěži Karla Hubáčka – Stavba Libereckého kraje 2023 - v kategorii Veřejné stavby a krajina vyhrála první místo a navíc se umístila na 2. místě v rámci veřejného hlasování veřejnosti.

ŽADATEL,
PŘÍJEMCE DOTACE:
**Státní pozemkový
úřad - Pobočka Liberec**

CELKOVÉ VÝDAJE:
31 774 600 Kč

VÝDAJE PRO DOTACI:
31 643 920 Kč

TERMÍN UKONČENÍ
REALIZACE:
2021

Větrolam v k.ú. Vrbovec

Jihomoravský kraj, okres Znojmo, obec Vrbovec, katastrální území Vrbovec

Znojensko patří mezi nejsušší oblasti České republiky. Realizaci větrolamů se omezuje vliv větrné eroze na stále se snižující kvalitu zemědělské půdy a prašnost v obcích na Znojensku. Dřívější svérázné hospodaření během socializace zemědělství, spojené se scelováním bloků orné půdy a přizpůsobováním krajiny mechanizaci, způsobilo zemědělské půdě – a obecně i životnímu prostředí – značné a často jen velmi obtížně napravitelné škody. Obecně došlo ke zvětšení pozemků na erozně náchylných půdách. Navíc byly odstraněny typické meze s rozptýlenou zelení, remízky, které kromě své protierozní funkce plnily i funkci ekologickou jako interakční prvky a poskytovaly útočiště hmyzu, ptactvu, drobné polní zvěři, která často slouží jako faktor biologického boje proti škůdcům.

Projekt Větrolam VN3 - I. etapa v k.ú. Vrbovec vychází z komplexní pozemkové úpravy, která prokázala potřebu řešení ochrany obce právě před účinky větrné eroze. Byly vytvořeny podmínky pro odstraňování negativních dopadů intenzivní zemědělské velkovýroby na strukturu krajiny, zohledněna byla i krajinnotvorná funkce prvků. Dále došlo k výraznému snížení prašnosti v obcích za současného posílení funkčnosti územního systému ekologické stability (ÚSES). Větrolam má celkovou délku 737 m a šířku 15 m. Vysazeno bylo celkem 805 kusů stromů a 3 980 kusů keřů. Větrolam je velmi citlivě začleněn do okolní krajiny a nenarušuje krajinný ráz.

ŽADATEL,
PŘÍJEMCE DOTACE:
**Státní pozemkový
úřad - Pobočka Znojmo**

CELKOVÉ VÝDAJE:
1 259 137 Kč s DPH

TERMÍN UKONČENÍ
REALIZACE:
2020

ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S MAJETKEM STÁTU

Státní pozemkový úřad je tvůrcem české krajiny a největším správcem státního zemědělského majetku. Pomocí směny či koupě vytváří a spravuje nejen zákonnou rezervu státní půdy (50 000 ha) ale i rezervu pro rozvojové programy státu, realizuje převody a směny zemědělských pozemků, realizuje převody nemovitostí do práva hospodaření jiných složek státní správy, spravuje, propachtovává (pronajímá) majetek, který je ve vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit SPÚ a uzavírá věcná břemena. Poskytuje územně analytické podklady, vypořádává restituční nároky formou veřejných nabídek pozemků. Je příslušný hospodařit se stavbami využívanými k vodohospodářským melioracím pozemků a souvisejícím vodním dílům ve vlastnictví státu.

NÁJMY POZEMKŮ

Státní pozemkový úřad je oprávněn dát do užívání třetích osob zemědělské nemovité věci (pozemky, budovy a stavby, bytové jednotky, vodní nádrže a rybníky aj.), s nimiž je příslušný hospodařit, s výjimkou nemovitostí, u nichž byl pravomocným rozhodnutím soudu stanoven předběžným opatřením zákaz dispozice ve smyslu užívání, nebo nemovitých věcí, na které byla podána výzva o vydání, ale dosud nebylo rozhodnuto, nebo byla podána žaloba, která není zatím pravomocně ukončena (§ 13 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky). Dále je SPÚ oprávněn přenechat do užívání pozemky, u nichž vlastník není znám (§ 18 zákona o půdě).

- Pacht pozemku
- Nájem pozemku
- Výpůjčka pozemku – bezúplatné užívání

Státní pozemkový úřad též uzavírá užívací vztahy k pozemkům, které nabyt na základě rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv v pozemkových úpravách a na kterých byla navržena a dosud nerealizována společná zařízení (cesty ke zpřístupnění pozemků, protierozní opatření, biokoridory atd.), a to speciálními pachtovními smlouvami do doby realizace těchto společných zařízení.

Navržená organizační a agrotechnická opatření na pozemcích v příslušnosti hospodařit SPÚ v pozemkových úpravách jsou taktéž zapracovávána do nových užívacích smluv k pozemkům, tak aby byla maximalizována ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) v co nejkratším termínu po vydání rozhodnutí.

V případě zájmu o nájem/pacht majetku je vhodné žádost podat na předepsaném formuláři včetně příloh.

K dispozici zde:

<https://www.spucr.cz/sprava-nemovitosti/majetkopravni-vztahy-a-sprava-nemovitosti/informace-k-najmu-pachtu/zadost-o-uzivani-nemovite-veci.html>.

Taktéž lze žádost podat elektronicky prostřednictvím portálu MZe:

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/e-podatelna/sluzby-vs/spu/zadost-o-uzivani-nemovite-veci-ve-vlastnictvi-statu-1>

PŘEVODY Z VLASTNICTVÍ STÁTU

V případě zájmu o převod majetku na obce je nutné podat žádost na předepsaném formuláři včetně všech uvedených příloh, k dispozici zde:

<https://www.spucr.cz/dokumenty-ke-stazeni/formulare-a-zadosti-dks>

Žádost se podává na ten Krajský pozemkový úřad (KPÚ), v jehož obvodu se nachází požadované pozemky ve vlastnictví státu (v hospodaření SPÚ). Kontakty na jednotlivá krajská pracoviště SPÚ naleznete zde:

<https://www.spucr.cz/kontakty/souhrn-kontaktu-na-kpu-a-pobocky>

a) JAKÉ JSOU MOŽNOSTI PŘEVODŮ POZEMKŮ Z VLASTNICTVÍ STÁTU NA OBCE?

Právní předpisy umožňující převod (úplatný i bezúplatný) pozemku na obce:

- zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů „o SPÚ“
- zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby „o velké privatizaci“
- zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku „o půdě“

CO OBNAŠÍ BEZÚPLATNÉ PŘEVODY NA OBCE

(dle § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 503/2012 Sb.)

Předmětem bezúplatného převodu jsou pozemky, které nejsou vyloučeny z převodu, o které obec požádá, a nacházejí se v jejím katastrálním území:

- pozemky určené k zastavění veřejné prospěšnou stavbou v zastaveném území, v zastavitelné ploše, určené rozhodnutím o umístění stavby k zastavění (nebo povolením záměru)
- pozemky zastavěné budovami nebo stavbami, které jsou nemovitostmi ve vlastnictví obce
- pozemky v zastaveném území nebo zastavitelné ploše určené vydaným územním nebo regulačním plánem k realizaci veřejné zeleně, k realizaci veřejně prospěšných opatření nebo ke zřízení (rozšíření) veřejného pohřebiště* anebo již k těmto účelům využitě
- pozemky, na kterých je umístěno těleso místní anebo účelové komunikace, pomocné pozemky a pozemky tvořící silniční ochranné pásmo

CO JSOU ÚPLATNÉ PŘEVODY NA OBCE

(dle § 10 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 503/2012 Sb.)

Předmětem převodu jsou pozemky, které se nacházejí v katastrálním území obce:

- leží v zastaveném území nebo v zastavitelné ploše, určené pravomocným rozhodnutím o umístění stavby (nebo povolením záměru) k zastavení stavbou ve prospěch této obce a stavebníkem je obec
- leží v zastaveném území nebo v zastavitelné ploše* a dle platného územního plánu v ploše veřejného prostranství podle zákona o obcích.

JAKÉ JSOU POVINNOSTI OBCÍ DLE § 8 ZÁKONA Č. 503/2012 SB.

Znění § 8 zákona o SPÚ stanovuje obcím (nikoli státu) povinnost, spočívající ve zpětném převodu pozemku na SPÚ nebo finanční náhradě, pokud nebyl naplněn účel bezúplatného převodu podle § 7 zákona o SPÚ (při změně územně plánovací dokumentace (ÚPD)), a to ve stanovené lhůtě 5 let ode dne provedení vkladu vlastnického práva k zemědělskému pozemku do KN ve prospěch obce.

JAK NA SMĚNU NEMOVITÝCH VĚCÍ

(Převody na obce dle § 3 odst. 2 zákona č. 503/2012 Sb.)

Směna nemovitých věcí je nenárokový typ převodu a SPÚ ke směnným smlouvám přistupuje pouze je-li směna jednoznačně výhodná pro stát, a to jak z pohledu pozbyvaných, tak i nabývaných nemovitých věcí. Směnou získané pozemky jsou nabývány za účelem naplnění § 3 odst.1 zákona č. 503/2012 Sb. Směnu je možné realizovat nejen v rámci jednoho katastrálního území, ale i mezi různými katastry, okresy či kraji. Příslušný krajský pozemkový úřad, v jehož obvodu se nachází požadovaný pozemek, si vyhrazuje právo, aby se náhradou nabízené pozemky nacházely ve stejném katastrálním území, okrese, či kraji jako pozemky požadované.

Směnou nabízené pozemky musí být:

- zemědělsky využitelné - nezanedbaná zemědělská půda
- dle územně plánovací dokumentace mimo současně zastavěné území a zastavitelné plochy obce
- bez zvláštních omezení, pozemek nesmí být vyloučen z případného dalšího převodu
- v území, kde dosud neproběhly komplexní pozemkové úpravy
- Dle využitelnosti požadovaných (státních) pozemků ve vztahu ke schválené územně plánovací dokumentaci je stanoven poměr výměr pozemku požadovaných vůči pozemkům náhradou nabízeným.

Cenové podmínky:

- pozemek požadovaný - cena státního pozemku je stanovena s ohledem na ustanovení § 14 zákona č. 503/2012 Sb. Při ocenění se zohledňuje maximální možné budoucí využití pozemku.
- pozemek náhradou nabízený - oceněn cenou v místě a čase obvyklou

JAK JE TO S PRODEJEM/PŘEVODEM MAJETKU PO STÁTNÍCH PODNICÍCH, KTERÉ BYLY V 90.LETECH VLÁDOU VYBRÁNY K PRIVATIZACI DLE ZÁKONA Č. 92/1991 SB. FORMOU PRIVATIZAČNÍCH PROJEKTŮ

- rozhodnutí o způsobu privatizace Ministerstva financí (MF), popř. vlády.

Metody privatizace:

- bezúplatný převod na obec
 - prokázaný veřejný zájem - jedná se o majetek, který bude využíván pouze ve veřejném zájmu a bude sloužit např. k přístupům, k činnostem spojeným se státním školstvím, zdravotnictvím, policií apod. Vždy se musí jednat o majetek nepoužitelný pro podnikatelské účely.
 - hospodárnost (z pohledu státu)
 - nenároková žádost
 - místní / účelové komunikace bez povrchu (není těleso pozemní komunikace)
- přímý prodej předem určenému nabyvateli
- veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku

SPÚ MŮŽE PRODAT POZEMKY A MELIORAČNÍ STAVBY VE VLASTNICTVÍ STÁTU, KE KTERÝM NEBYLO VE LHŮTĚ DLE § 13 ZÁKONA O PŮDĚ UPLATNĚNO PRÁVO NA VYDÁNÍ, A TO V NALÉHAVÝCH PŘÍPÁDECH OSOBÁM, KTERÉ MAJÍ PODLE SCHVÁLENÉ STAVEBNÍ DOKUMENTACE USKUTEČNIT VÝSTAVBU DLE § 17 ODS. 3 PÍSM. C) ZÁKONA Č.229/1991 SB.

- O koupi může v naléhavých případech požádat subjekt, který má právo:
 - na základě územního souhlasu, anebo
 - podle územního rozhodnutí o umístění stavby, anebo
 - podle stavebního povolení, anebo
 - podle veřejnoprávní smlouvy, anebo
 - na základě ohlášení stavby stavebnímu úřadu.
- Předmětem prodeje může být pozemek do max. výměry 1 000 m². Při vyšších výměrách se doporučuje užít jako formu majetkoprávního vypořádání směnu nemovitostí.

POVOLOVÁNÍ VÝSTAVBY NA POZEMCÍCH V PŘÍSLUŠNOSTI HOSPODAŘENÍ SPÚ

Nebrání-li budoucímu převodu na stavebníka práva třetích osob, SPÚ vydává stanoviska k záměrům v území a ve správních řízeních týkajících se umístění staveb na státních pozemcích, s nimiž je oprávněně příslušný hospodařit.

- Standardně je majetkoprávní vypořádání řešeno ve prospěch obce dle zákona o SPÚ před jejich zastavením.
- Jedná-li se o výstavbu pozemní komunikace místní nebo účelové, SPÚ umožní obci vlastní realizaci stavby formou nájmu a majetkoprávní vypořádání je realizováno po kolaudaci stavby.
- SPÚ poskytuje obcím stanoviska k záměrům v území a ve správních řízeních, mimo jiné i v případech, kdy obci nevzniká nárok na převod. Majetkoprávní vypořádání může být ze strany SPÚ navrženo formou směny nebo prodeje.

V případě umístění informačních, reklamních a komunikačních zařízení, anebo zřízení stavebního, dočasného přístupu apod., jsou situace řešeny smlouvou o užívání nemovitých věcí.

Neexistuje žádný právní nárok k udělení souhlasu k povolení stavby, vždy je na zvážení SPÚ, zda takový souhlas vydá či nikoliv.

SMĚNY NEMOVITÝCH VĚCÍ

Státní pozemkový úřad může směnít a směnou nabýt pozemky za účelem naplnění § 3 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb. Jedná se o nenárokový typ majetkoprávního vypořádání a SPÚ ke směnným smlouvám přistupuje pouze je-li směna jednoznačně výhodná pro stát, a to jak z pohledu pozbyvaných, tak i nabývaných nemovitých věcí. SPÚ není povinen na navrhovanou směnu přistoupit.

OBECNÉ PODMÍNKY SMĚNY

- O směnu může požádat vlastník pozemků nebo subjekt, který má smluvně zajištěno (smlouvou o smlouvě budoucí), že na jeho výzvu získá od třetí osoby pozemky, které budou předmětem směny.

- Směnít lze pozemek bez stavby; pozemek, jehož součástí je stavba; spoluvlastnický podíl na pozemku; stavbu vodního díla a jiné.
- Směnu pozemků je možné realizovat nejen v rámci jednoho katastrálního území (dále jen „k.ú.“), ale i mezi různými k.ú., okresy či kraji, avšak pouze tehdy, bude-li nabytí pozemků v jiném kraji dostatečně zdůvodněno. SPÚ si vyhrazuje právo požadovat, aby se náhradou nabízené pozemky nacházely ve stejném k.ú., kraji či okrese jako pozemky směnou požadované.
- Navrhovatel směny musí splňovat ustanovení § 9 a § 16 odst. 1 zákona o SPÚ.
- SPÚ bude v některých případech záměr směny zveřejňovat na úřední desce SPÚ a úřední desce místně příslušného územního samosprávného celku.
- V případě souběhu žádostí o směnu může být osoba, se kterou bude směna realizována, zjištěna ve výběrovém řízení, jejímž jediným kritériem bude výše nabídnuté ceny za požadovaný majetek státu.
- Náklady spojené s přípravou a realizací směny, a to i v případě, že směna pozemků nebude realizována, nese v plné výši navrhovatel směny.
- Ve všech případech doplatek cenového rozdílu ve prospěch navrhovatele směny SPÚ nehradí.
- Žádost o směnu pozemků se podává na předepsaném formuláři (viz níže) včetně všech uvedených příloh a podává se na ten Krajský pozemkový úřad, v jehož obvodu se nachází směnou požadované pozemky ve vlastnictví státu v příslušnosti hospodařit SPÚ, nebo do datové schránky SPÚ, anebo prostřednictvím elektronického portálu Ministerstva zemědělství <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/e-podatelna/sluzby-vs?org=spu>
- Poměr výměr pozemků požadovaných vůči pozemkům náhradou nabízených bude stanoven dle využitelnosti požadovaných pozemků ve vztahu ke schválené územně plánovací dokumentaci (viz níže *Poměr směňovaných pozemků*). Pozemky vykazující vysoký potenciál zhodnocení při případné změně územního plánu mohou být řešeny individuálně (např. pozemky navazující na zastavěné území obce).
- Bude-li předmětem žádosti o směnu spoluvlastnický podíl na pozemku, budou ostatní spoluvlastníci o uvažovaném zřízení informováni s odkazem na možnost podat si žádost o směnu.
- Každá jednotlivá žádost o směnu bude posouzena zejména z pohledu vhodnosti a účelnosti pro stát.

NÁHRADOU NABÍZENÉ POZEMKY:

- Musí se jednat o pozemky, které jsou součástí ZPF, nejlépe o pozemky, jež jsou v současné době vhodné pro zemědělskou činnost, které nejsou zanedbané (zejména ty, které tvoří ZPF), nebo jsou evidované v LPIS jako krajinný prvek a nachází se mimo současně zastavěné území a zastavitelné plochy obce.
- Nachází se v katastrálních územích, kde doposud neproběhly komplexní pozemkové úpravy (KoPÚ). Informace, kde již byly KoPÚ realizované jsou k dispozici na https://geoportal.spucr.cz/web/cz/poszemkove-upravy#pg_puMap!n_x=-655131&n_y=-1080978 Pokud byly KoPÚ již zahájené, ale dosud neukončené, je na rozhodnutí místně příslušného Krajského pozemkového úřadu, zda tyto pozemky do směny přijme. Je možné jako náhradní pozemky převzít i pozemky z katastrálních území, kde sice KoPÚ již proběhly, ale existuje reálný důvod je znovu provést (např. z důvodu výstavby dopravní infrastruktury, aj.).
- Výměra každého náhradního pozemku bude činit nejméně 500 m² (bez ohledu na výměru požadovaného státního pozemku) s tím, že tato výměrová limita nemusí být použita v území, kde jsou zahájeny KoPÚ, ale celková výměra náhradou nabízených pozemků musí činit minimálně 500 m².

- Je vhodné, aby počet náhradních pozemků byl přiměřeně adekvátní k počtu požadovaných pozemků, nebo nižší.
- Nesmí se jednat o druh pozemku lesní pozemek, ostatní plocha (se způsobem využití dráha, ostatní dopravní plocha, ostatní komunikace (mimo polní cesty), sportoviště a rekreační plocha, pohřebiště, skládka, fotovoltaická elektrárna, plantáž dřevin), či vodní plocha (nejedná-li se o pozemky pod vodními díly v příslušnosti hospodařit SPÚ).
- Zemědělské využití nesmí být omezeno, to znamená, že náhradou nabízený pozemek musí být bez zvláštních omezení a nesmí se nacházet na území přírodních památek, přírodních rezervací, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a na území národních parků.
- Nesmí být územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby určené k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury.
- Výpovědní lhůta případné pachtovní smlouvy u náhradou nabízeného pozemku by neměla překročit 1 rok, v odůvodněných případech (dle výše nájemného/pachtovného) lze akceptovat lhůtu 5 let. V případě smlouvy na dobu určitou, v době podání žádosti do konce této smlouvy musí zbývat max. 5 let. Celkově by nájemní či pachtovní smlouva na náhradou nabízené pozemky neměla obsahovat ustanovení, která nejsou v souladu se vzory nájemních či pachtovních smluv SPÚ (např. ustanovení o předkupním právu; možnosti podnájem bez souhlasu vlastníka; závazek, že po ukončení KoPÚ budou pronajaty či propachtovány pozemky, které po ukončení KoPÚ pronajímatel nebo propachtovatel získá).
- Na listu vlastnictví převodce (navrhovatele směny) nesmí být zapsáno duplicitní vlastnictví převodce a jiné osoby (včetně státu), popřípadě poznámka zpochybňující vlastnické právo.

POMĚR SMĚŇOVANÝCH POZEMKŮ:

Poměr směňovaných pozemků bude stanoven podle maximálního přípustného využití požadovaných pozemků.

Využití/umístění požadovaných pozemků	Poměr výměry požadovaných pozemků vůči pozemkům nabízeným
Pozemky nezastavitelné mimo současně zastavěné území.	1:1,4
– Pozemky zastavěné, zastavitelné, včetně pozemků dotčených územní rezervou.	1:5
– Pozemky v současně zastavěném území.	
– Pozemky s výskytem povrchově dobývaných nerostů.	
– Pozemky nevylučující jejich využití pro umístění alternativních zdrojů energie.	
Neoprávněně zastavěné pozemky navrhovatelem směny	1:10

Pokud navrhovatelem směny bude obec/kraj a požadované pozemky budou svým účelem a využitím naplňovat odůvodněné a průkazné znaky veřejného zájmu, bude poměr stanoven ve výši 1:1,4, a to i přestože se požadované pozemky budou nacházet v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše.

Pozn: Veřejný zájem nelze jednoznačně definovat. Lze však dovodit, že zájem je zájmem veřejným, jestliže je zájmem celé nebo podstatné části společnosti a směřuje k všeobecným výhodám a všeobecnému rozvoji. O veřejný zájem se nemůže jednat v případě, že se jedná o zájem individuální nebo o zájem úzké skupiny subjektů. Obecně platí, že podmínka existence veřejného zájmu by měla být posuzována v každém jednotlivém případě individuálně.

V případě neoprávněně zastavěných pozemků bude poměr stanoven tak, že poměr 1:10 bude použit pro skutečně zastavěnou plochu neoprávněnou stavbou a pro zbývající funkčně související plochu s neoprávněnou stavbou bude použit poměr 1:5.

V případě, že předmětem žádosti o směnu budou pozemky, které jsou součástí vodních ploch (rybníků), tak poměr směňovaných pozemků bez ohledu na jejich určení dle územně plánovací dokumentace bude stanoven následovně:

- pozemky tvořící zátoku: poměr 1:1,4
- pozemky pod hrází a s ní souvisejících staveb: poměr 1:5
- pozemky, na nichž se nachází meliorační stavba: poměr 1:1,4

CENOVÉ PODMÍNKY SMĚNY:

1. Výchozí cenové podmínky směn realizovaných podle zákona o SPÚ jsou stanoveny následovně:
 - Cena pozemku v příslušnosti hospodařit SPÚ je stanovena s ohledem na ustanovení § 14 zákona o SPÚ. Při ocenění se zohledňuje maximální možné budoucí využití pozemku.
 - Náhradou nabízený pozemek je oceněn cenou obvyklou (dle § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů), platnou ke dni podpisu smlouvy.
2. Pokud nastane situace, že směna bude realizována v režimu zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. s ohledem na zákonné překážky dle ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) odst. 3, zákona o SPÚ nebo z důvodu vyššího výnosu pro stát), pak cenové podmínky budou stanoveny následovně:
 - Pozemek v příslušnosti hospodařit SPÚ je oceněn cenou obvyklou (dle § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů), platnou ke dni podpisu smlouvy a současně i cenou zjištěnou s tím, že pro převod se použije vždy cena vyšší.
 - Náhradou nabízený pozemek bude oceněn cenou zjištěnou podle aktuálně platného cenového předpisu.

(Podmínky směn nemovitých věcí jsou vymezeny metodickým pokynem SPÚ pro zpracování směn nemovitostí, a to v souladu s příslušnými zákony.)

MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

PROBLEMATIKA VODNÍ EROZE

Vodní eroze je jedním z nejrozšířenějších procesů poškozujících a znehodnocujících zemědělskou půdu České republiky, na který navazují další procesy snižující produkční a mimoprodukční schopnosti půdy. Dle aktuálních analýz dochází následkem erozních událostí ke škodám:

- na silnicích (více než 60 % případů)
- na stavbách (více než 32 % případů)
- na vodních útvech (více než 20 % případů)

PROJEKT MONITORING EROZE

Státní pozemkový úřad ve spolupráci s Výzkumným ústavem monitoringu a ochrany půdy, v. v. i. (VÚMOP) v roce 2012 spustil projekt Monitoring eroze zemědělské půdy. Tento ojedinělý, celorepublikový projekt je založen na záznamu a sběru dat z oznámených erozních událostí. Doposud je v této databázi zaznamenáno přes 3 000 erozních událostí, z nichž více než 10 % případů tvoří erozní události opakované. Projekt Monitoring eroze je financován Státním pozemkovým úřadem.

JAK MONITORING EROZE FUNGUJE?

Erozní událost může nahlásit kdokoli tím, že se obrátí na proškolené pověřené pracovníky SPÚ (<https://me.vumop.cz/editors/all/>). Tento regionálně příslušný pracovník následně provede terénní rekognoskaci, pořídí fotodokumentaci a zjištěné informace zanesle prostřednictvím webového portálu Monitoringu eroze zemědělské půdy do databáze. Pracovníci VÚMOP záznamy v databázi zkontrolují a v případě potřeby dodají další relevantní podklady.

JAK JE MONITORING DÁLE VYUŽÍVÁN?

Výsledky Monitoringu eroze jsou následně využívány jako podklady pro efektivní administrativní rozhodovací procesy, jako zpětná vazba pro nastavení protierozních opatření v dotačním systému pro zemědělce, a také pro návrh protierozních opatření v procesu pozemkových úprav a přípravy nových legislativ v oblasti ochrany půdy. V roce 2021 se Monitoring eroze stal součástí národní legislativy v ochraně zemědělské půdy proti erozi (Vyhláška 240/2021 Sb.). V rámci této vyhlášky je Monitoring eroze zásadním zdrojem vstupních dat pro její naplňování v praxi. V případě, kdy na zájmové ploše dojde k opakované erozní události (za opakovanou erozní událost se ve smyslu protierozní vyhlášky nepovažuje opakovaný záznam v rámci téhož osevu), dochází automaticky k aktivaci předem definovaného procesu. VÚMOP provede expertní zhodnocení opakované erozní události, v rámci kterého se pro posuzovanou plochu vyhodnotí přípustná míra erozního ohrožení. Hodnocení spočívá v provedení výpočtu C faktoru v protierozní kalkulačce pro vymezenou posuzovanou plochu z osevnického postupu za období posledních 5 let. Pokud je překročena přípustná míra erozního ohrožení, VÚMOP tuto skutečnost oznámí příslušnému orgánu

ochrany zemědělského půdního fondu (OOZPF). Jestliže jsou splněny všechny navazující podmínky, OOZPF zemědělskému subjektu uloží rozhodnutím opatření k nápravě a zemědělský subjekt následně předloží plán opatření. Ten je sestaven tak, aby průměrná míra erozního ohrožení za dobu určenou v plánu opatření nepřekračovala úroveň přípustné míry erozního ohrožení.

PRAVDĚPODOBNOSTNÍ MODEL

V České republice stále chybí jasnější přehled o skutečném rozsahu eroze půdy, kdy dle odhadů se do databáze monitoringu eroze dostane v současnosti méně než 10 % erozních událostí v České republice. Proto SPÚ spolu s VÚMOP zahájili v roce 2020 implementaci tzv. Pravděpodobnostního modelu. Tento model v týdenním kroku identifikuje lokality, kde vlivem aktuálního stavu pozemku v kombinaci s proběhlou srážkou, došlo s určitou mírou pravděpodobnosti k vodní erozi. Model využívá automatizované zpracování a vyhodnocování satelitních snímků o vegetačním pokryvu pozemků a příslušných srážkových epizod a je aplikován na celé území České republiky. Tento systém automaticky identifikuje lokality, na nichž s vysokou mírou pravděpodobnosti došlo k erozní události. Poskytuje tak realistický pohled na rozsah vznikajících erozních jevů v ČR. Systém je možné využít i jako zdroj informací pro ověřování účinnosti vybraných protierozních opatření v rámci zemědělské dotační politiky.

Webový portál Monitoringu eroze zemědělské půdy

Webový portál je volně dostupný z prostředí internetu. Na portálu je možné se informativně seznámit s rozsahem vodní eroze v České republice. Zároveň zde uživatel nalezne relevantní informace k evidovaným erozním událostem.

Více zde: <https://me.vumop.cz/>

EVROPSKÉ DOTAČNÍ PROSTŘEDKY PŘÍSPÍVAJÍ K REALIZACI POZEMKOVÝCH ÚPRAV V ČR

Pozemkové úpravy (PÚ) jsou jedním z významných nástrojů pro rozvoj venkova. Pomáhají vytvářet příznivé podmínky pro zefektivnění zemědělské výroby, přispívají k uspořádání vlastnických práv, podporují ochranu a tvorbu udržitelné krajiny a umožňují zlepšit hospodaření s vodou a předcházet erozi.

Podíl PÚ na rozpočtu **Programu rozvoje venkova 2014–2020** byl zhruba 3,7 % z celkového finančního plánu. Konkrétně se jedná o cca 4,358 mld. Kč. K 30. 4. 2025 bylo zrealizováno a proplaceno 333 projektů za 3,317 mld. Kč.

Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 taktéž reaguje na zhoršující se klimatické podmínky. Nezbytná adaptace na klimatickou změnu, která s sebou přináší čtenější výskyt povodní z příválových dešťů, jež jsou střídány epizodami sucha s významnými projevy degradace půdy, s sebou přináší potřebu navýšení počtu prováděných PÚ. Realizované PÚ by měly přispět k ochraně zemědělské půdy před erozí nebo povodněmi, ke zvýšení zadrženého množství vody v krajině, ke zlepšení jakosti podzemních a povrchových vod a ke zlepšení ekologické stability v krajině. **Od července 2025 bude probíhat kontinuální příjem žádostí z intervence 46.73 – Pozemkové úpravy a k čerpání bude připraveno cca 2,6 mld. Kč.** Rozsah podpory bude 100 % ze způsobilých výdajů a oprávněnými žadateli budou pobočky Státního pozemkového úřadu. Podstatnou změnou oproti Programu rozvoje venkova 2014–2020 bude podpora polních cest pouze v rámci realizace opatření s ekologickým charakterem, tedy výhradně v případě, že bude nezbytné zpřístupnit pozemek pro realizaci příslušného ekologického opatření.

Výše poskytnutých prostředků v Programu rozvoje venkova 2014–2020 dle typu výdajů

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV – významný komunikační nástroj evropského dotačního programu

Stejně jako v předchozích dvou „cyklech“ evropského dotačního programu (PRV 2007–2013 a PRV 2014–2020) i v aktuálním Strategickém plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 („SP SZP“) má Celostátní síť pro venkov („Síť“, „CSV“) významnou úlohu při zajišťování vhodné formy komunikace s potenciálními žadateli o dotační podporu.

Nezbytné informace o aktualitách v oblasti vyhlášených výzev, představení inspirativních příkladů dobré praxe, možnost vzájemné výměny zkušeností s úspěšnými žadateli – to a ještě mnoho dalších podnětů a informací získají zájemci na akcích připravených pracovníky Celostátní sítě pro venkov. Na národní i regionální úrovni jsou připravovány k tématice ochrany půdy a krajiny a pozemkovým úpravám *odborné semináře, workshopy, konference, exkurze a informační materiály*.

Na národní úrovni jsou ve spolupráci se Státním pozemkovým úřadem například připravovány *celorepublikové konference*. Zde se za účasti předních odborníků diskutují aktuální témata a problematika týkající se ochrany půdy a krajiny. Účastníci mají možnost si vyměnit svoje konkrétní zkušenosti. Odborná *konference v Milovech na Vysočině* v roce 2024 byla zaměřena na témata spojená s udržitelností a možnostmi rozvoje venkovského prostoru. Pro zájemce o tematiku spojenou s aktivitami v oblasti pozemkových úprav bylo v roce 2023 připraveno první vydání publikace „*MANUÁL pro obce a vlastníky pozemků*“.

I na regionální úrovni jsou pro zájemce o problematiku spojenou s ochranou půdy a krajiny připravovány *odborné semináře, setkání a exkurze*. V červnu 2024 proběhl například ve Verneřicích **seminář s exkurzí** s názvem „*Modrozelená infrastruktura pozemkových úprav*“, v Brně byl v říjnu 2024 připraven regionální **seminář** s názvem „*Aktuality v nových metodických a legislativních dokumentech v kontextu pozemkových úprav*“ a v Dolní Brusnici v dubnu 2025 se konal **seminář s exkurzí** s názvem „*Zelená a modrá infrastruktura*“.

Pozvánky, zprávy z akcí a dostupné materiály z akcí jsou zveřejňovány na webových stránkách Ministerstva zemědělství (www.mze.gov.cz/venkov), Státního zemědělského intervenčního fondu (<https://szif.gov.cz/cs/venkov>), případně na Facebooku (www.facebook.com/Celostatnisisitprovenkov). Od ledna 2025 vychází elektronický newsletter CSV s názvem „*Síťoviny*“, který prezentuje výstupy z realizovaných aktivit Sítě, informuje o připravovaných akcích CSV a zprostředkovává informace o dění v zahraničních sítích.

K odběru newsletteru „*Síťoviny*“ se můžete přihlásit zasláním požadavku na odběr na e-mail: csv.cr@szif.gov.cz. Bližší informace o regionálních pracovištích CSV a koordinátorech Sítě naleznete na www.mze.gov.cz/venkov v záložce Kontakty.

UŽITEČNÉ ODKAZY, KONTAKTY, ADRESY

Seznam pracovníků CSV (SZIF)

Region	Jméno a příjmení	E-mail	Mobil
CP SZIF	Mgr. Jana Bartošová	jana.bartosova@szif.gov.cz	735 711 374
CP SZIF	Ing. Soňa Roškotová	sona.roskotova@szif.gov.cz	735 705 490
CP SZIF	Ing. Šárka Heřmánková	sarka.hermankova@szif.gov.cz	724 520 458
CP SZIF	Mgr. Hana Pohanová	hana.pohanova@szif.gov.cz	720 044 680
RO SZIF Praha	Mgr. Miroslav Prokop	miroslav.prokop@szif.gov.cz	735 764 266
RO SZIF Praha	Bc. Václav Kinský	vaclav.kinsky@szif.gov.cz	703 197 412
RO SZIF České Budějovice	Ing. Kamila Havel Kupcová	kamila.havelkupcova@szif.gov.cz	724 619 120
RO SZIF Ústí nad Labem	Ing. Marcela Synková	marcela.synkova@szif.gov.cz	731 536 323
RO SZIF Hradec Králové	Ing. Miroslava Stárková	miroslava.starkova@szif.gov.cz	724 619 187
RO SZIF Brno	Ing. Lucie Sýsová	lucie.sysova@szif.gov.cz	731 689 810
RO SZIF Olomouc	Ing. Tomáš Čermák	tomas.cermak@szif.gov.cz	730 543 753
RO SZIF Opava	Ing. Vanda Myšáková	vanda.mysakova@szif.gov.cz	601 393 906

Aktualizováno k 12. 5. 2025

Kontakty na jednotlivé pobočky SPÚ:

www.spucr.cz

Web pro širokou veřejnost: <https://zitkrajinou.spucr.cz>

Soutěž Žít krajinou: <https://soutezsk.spucr.cz>

<https://www.facebook.com/spucr>

<https://www.instagram.com/statnipozemkovyurad>

<https://www.linkedin.com/company/spucr>

POZNÁMKY

Vydalo:

Ministerstvo zemědělství
Odbor Řídící orgán rozvoje venkova
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 - Nové Město
www.mze.gov.cz

a

Státní pozemkový úřad
Husinecká 1024/11a
130 00 Praha 3 - Žižkov
www.spucr.cz

E-mail: epodatelna@spu.gov.cz

Fotografie z archivu SPÚ a CSV.
Text neprošel jazykovou korekturou.

Veškerá data jsou platná k 1. 7. 2025

ISBN 978-80-7434-815-0

